HØJSKOLER

Håbet er lysegrønt

Tidens unge er bekymrede for fremtiden. Men på landets højskoler kan de sammen kæmpe klimakampen.

32 sider om bæredygtige højskoler

Foto: Emma Sejersen

KOM IND I KLIMAKAMPEN

JACOB FUGLSANG
UDDANNELSESREDAKTØR

Mon jeg er den eneste, som synes, at klimakampen er svær at vinde alene?

At det er en ensom kamp over supermarkedets køledisk at vælge T-bonesteaken fra og porretærten til. At det kan være nederen at planlægge en tur til moster Anna i Aalborg og konstatere, at det varer tre gange så lang tid og koster det dobbelte at vælge toget frem for flyet. Eller afstå fra at streame de nye afsnit af 'Game of Thrones', fordi HBO bruger strøm fra kulkraft og ikke fra vindmøller.

»Det er hårdt at være en hellig Frans«, som Kirsten Birgit Schiøtz Kretz Hørsholm vrænger i Radio24syvs 'Korte Radioavis'. Især hvis man skal være det alene.

Her gør højskolerne en forskel. For på en højskole kæmper du sammen med andre, og så bliver det både lettere, sjovere og måske mindre selvfedt og helligt at tage hensyn til klimaet.

Da vi skulle lave dette tillæg, blev vi inspirerede af den strejke, som skolebørn over hele verden gennemførte forleden. Skolebørnene kæmper sammen for råbe politikere op og insistere på, at kloden er syg med feber, og kun en skrap kur kan stoppe temperaturen fra at stige. Eller bare stige lidt langsommere, end den gør i disse år.

Alene kan skolebørnene ikke gøre noget, men sammen kan de udrette noget. Og det gør de.

Det samme med højskolerne. Når kampen kæmpes sammen, sker der noget. Der går sport i det, og det bliver mindre uoverkommeligt. Som på Suhrs Højskole, hvor de startede med en kødløs dag om ugen. I dag har skolen vendt det om, så kød nu bare er et supplement til grøntsagerne. Som på Jyderup Højskole, der fører grøn guerillakrig med kompost, hønsegård og affaldssortering. Eller som på de mange højskoler, som i disse år dropper flyrejserne og genopdager tog- og busture gennem Europa.

Det har vi valgt at fokusere på i dette tillæg.

Bæredygtig dannelse

Det er oplagt, at højskolerne går ind klimakampen. Højskolerne har altid været et bud på at ruste og danne elever til de udfordringer, samtiden byder på. Der går en lige linje fra den politiske vækkelse og dannelse af bønderne, som var udgangspunktet for bevægelsen, til i dag at forberede nutidens elever til et liv med klimaudfordringer.

> **Højskolerne gør en forskel**

Det betyder selvfølgelig ikke, at alt på højskolerne skal handle om klima og bæredygtighed. Der er stadig utallige spændende kurser om alt fra filosofi til sejlsport. Det skal der også være.

Men som vi beskriver på side 4, er der nærmest dagligt skoler, der går med i Højskolernes BæredygtighedsNetværk, som startede sidste år. Så det er nok den mest markante tendens for øjeblikket i højskolebevægelsen.

Når højskoler arbejder med bæredygtighed, kommer de abstrakte diskussioner helt ned på jorden. Ja, de kommer endda ned i jorden, når eleverne får snavsede hænder og bæredygtighed bliver helt konkret. På de følgende sider kan du læse nyheder og reportager fra højskoler, som tager tidens største udfordring alvorligt. Og du kan læse interviews med elever, som er gået til kamp mod vanetænkning og egen magelighed.

God læselyst og velkommen ind i klimakampen.

jacob.fuglsang@pol.dk

DESIGN

4 **Affaldssortering og økomad**
Højskolerne står i kø for at lokke tidens klimadeprimerede unge til

6 **Klimasoldater klar til kamp**
Reportage fra Jyderup Højskole, hvor eleverne kæmper deres egen klimakamp

16 **Danmark har 72 højskoler**
Grafik: Se en oversigt over landets folkehøjskoler og deres historie

18 **»Hvorfor skulle det kun være mandag, der er kødløs?«**
Glem kødfri mandag. På Suhrs Husholdningsskole er kødet efterhånden kun et supplement til grøntsagerne

Foto: Emma Sejersen

20 **Klima på skemaet**
På Krogerup Højskole underviser de snart i bæredygtighed. Og det er på tide, mener både nye og gamle elever

26 **Fly eller tog?**
Nogle højskoler vælger flyrejserne fra, mens andre kompenserer for det massive CO_2-aftryk ved at plante træer

30 **Helt ærligt, mor!**
Højskolerne er trætte af overinvolverede forældre

Ansvarshavende chefredaktør: Christian Jensen
Indlandsredaktør: Amalie Kestler
Uddannelsesredaktør: Jacob Fuglsang
Redigerende: Louise Skov Andersen
Layouter: Marcus Grønbech
Adresse: Indland, Rådhuspladsen 37, 1785 København V
Telefon: 33 47 12 00
Mail: kultur@pol.dk **Annoncer:** Telefon: 33 47 29 82

Korte kurser 2019 - Rødding Højskole - 175-års jubilæum

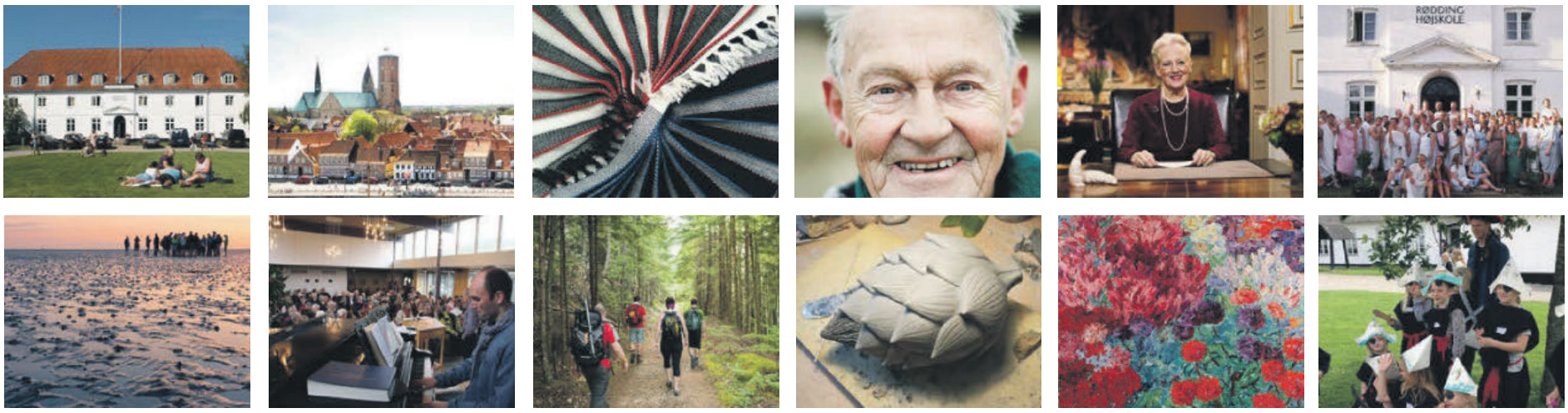

April

Med saft og kraft. Forårskursus med store naturoplevelser, livgivende foredrag, filosofiske betragtninger og kulinariske oplevelser. **7. - 13. 4.**

Maj

Pilgrimsvandringer. **5. - 11.5.**
Klosterruten gennem Sønderjylland .til Ribe.
I samarbejde med Kristeligt Dagblad.

Juni

Tro, håb og kærlighed. "Så bliver da tro, håb og kærlighed. Men størst er kærligheden". **23. - 29.6.**

Kreativ sommerhøjskole 2019:

– **Billedvæv** – et værkstedskursus. Mønstre og teknikker fra hele verdenen. **30.6 - 6.7.**

– **Skaftevæv** - et værkstedskursus. Mønstre og teknikker på skaftevæv. **30.6 - 6.7.**

– **Tekstiltryk** - et værkstedskursus. Grafiske mønstre og farveeksperimenter. **30.6 - 6.7.**

– **Keramik** – et værkstedskursus. Mønstre og teknikker. **30.6 - 6.7.**

Naturvandringer. I Vadehavets vidunder og marskens mystik. Unikke vandringer og naturoplevelser med store fortællinger nord og syd for grænsen. **30.6 - 6.7.**
I samarbejde med Vadehavscentret.

RUSK 2019. Global folkemusik. **30.6 - 6.7.**
Rødding Højskoles folkemusikuge.
Vi spiller traditionel folkemusik fra Danmark og verden.

Livsglædens nødvendighed. **30.6 - 6.7.**
Livsfilosofisk uge om den muntre alvor og det gode liv.

Juli

Familiekursus. Med separat teenagehøjskole (børn fra 6 år). **14. - 20.7.**

Familiekursus 2019. Det gode liv (børn fra 6 år). **21. - 27.7.**

Skriv dit liv. **28.7. - 3.8.**
Kursus i livsfortælling og erindringsskrivning.

På cykel langs Kongeåen. **28.7. - 3.8.**
Oplev naturen, mød kulturen og hør historien.

Naturvandringer, filosofi og god mad. **28.7. - 3.8.**
En højskoleuge for livsnydere.

Analog fotografi og mørkekammerteknik. **28.7. - 3.8.**
Analoge fotoprocesser fra fotografiets barndom til nutiden.

August

Rødding Revival. Højskoleessens. **3. - 9.8.**
Et ungdomskursus for alle.

September

Europa i bevægelse. Nationalstaten og mindretallene under forandring. Et personligt møde med det danske, tyske og frisiske mindretal. **1. - 7.9.**
I samarbejde med Grænseforeningen.

Nordisk kulturuge. Mød nordiske forfattere, kunstnere, musikere og smag det nordiske køkken. Kurset markerer Forening Nordens 100-års jubilæum. **22. - 28.9.**

Oktober

Kunst, kultur og kristendom. **6. - 12.10.**
Højskoleuge om troens aftryk i dansk åndsliv.
I samarbejde med Kristeligt Dagblad.

Humor og livsmod. **20. - 26.10.**
En livsfilosofisk højskoleuge om den muntre alvor.

November

De dybeste rødder. Fortællinger om Danmark og den danske folkesjæl i historie, natur, kunst, tro og litteratur. **2. - 8.11.**
Rødding Højskoles 175-års jubilæumskursus.

Værkstedsugen 2019 på Rødding Højskole:

– **Strik** – uden grænser. **17. - 23.11.**

– **Hækletøj** – hækling til beklædning. **17. - 23.11.**

– **Skaftevæv** – magiske garner på nye måder. **17. - 23.11.**

– **Botanisk plantetryk** – tema og variation. **17. - 23.11.**

– **Keramik** - model og støbeform. **17. - 23.11.**

– **Broderi** – fladstingsfornemmelser. **17. - 23.11.**

Så syng da, Danmark - og syng dig glad. **24. - 30.11.**
Mød Højskolesangbogens sange og historier, forfattere og komponister.

December

Nytår i Rødding. Årsskifte i højskolerammer. **28.12. - 3.1.**

Læs meget mere på www.rhskole.dk
Rødding Højskole har også et langt forårs- og efterårskursus med hovedfag i politik, design, musik, tekstil, journalistik, tekstil og litteratur samt 40 andre sidefag.

Kursusstart: 18/8 og 15/9 2019 samt 4/1, 14/2 og 20/3 2020.

175
1844 ÅRS JUBILÆUM 2019

RØDDING HØJSKOLE

Rødding Højskole · 6630 Rødding · kontor@rhskole.dk · 7484 2284 · www.rhskole.dk

Klimabekymrede unge kræver bæredygtige højskoleophold

Flere højskoler sætter fokus på bæredygtighed og grøn omstilling. Med tiden kan det skabe en kulturforandring, hvor det grønne alternativ bliver normalen, mener forsker.

MIE HAUGAARD

KLIMADUKSE. Jyderup Højskole er en af de danske højskoler, som fokuserer på bæredygtighed, i undervisning og i praksis, hvor eleverne blandt andet sorterer affald, laver køkkenhave og dyrker svampe i kaffegrums. Foto: Jens Hartmann Schmidt

Mindre madspild, mere grøn energi, flyrejsestop, affaldssortering og mere økologisk og vegetarisk mad. Det er blandt de krav, som højskoleeleverne i stigende grad stiller til højskolerne.

»Unge har langt større fokus på bæredygtighed og grøn opstilling nu end førhen. De vil gerne lære, hvordan de handler på klimaudfordringerne, og stiller derfor krav, som skaber et konkurrenceparameter for, hvad man som højskole kan tilbyde«, siger Johannes Schønau, bæredygtighedskonsulent hos FFD, koordinator for Højskolernes Bæredygtighedsudvalg og højskolelærer på Egmont Højskolen.

Derfor inkorporerer flere højskoler i landet nu grønne tiltag og tilbyder fag og linjer, der skal lære de unge at tænke og leve bæredygtigt.

13 af de 72 folkehøjskoler i Danmark er i dag medlem af Højskolernes BæredygtighedsNetværk, som blev oprettet i oktober sidste år af Foreningen af Folkehøjskoler i Danmark (FFD). Hovedformålet med netværket er at skabe en god platform for videns- og erfaringsdeling mellem højskolerne, hvor bæredygtig udvikling er i centrum. Medlemskab i netværket forpligter højskolerne til at tage aktivt stilling til at gøre mere for bæredygtighed på deres skole, så det ikke ender i stilstand. Netværket er også ment som en mulighed for kommende elever til at få et overblik over, hvilke højskoler der tager stilling til bæredygtighed.

Ud over de tretten højskoler, som er medlem af netværket, er stadig flere højskoler rundtom i landet fokuseret på bæredygtighed og grøn omstilling. Netværket vokser derfor for hver dag, der går, og inden for det næste års tid formoder FFD, at antallet af højskoler i netværket vil være fordoblet til 25-30 højskoler.

»Højskolernes opgave i en grøn omstilling er formidling over for eleverne. Vi skal tage snakken med de unge mennesker og italesætte bæredygtighed på forskellige måder – om det så er igennem arkitektur, håndarbejde, jordbrug eller noget helt fjerde, det er op til højskolerne selv«, siger Johannes Schønau.

Listen over tiltag mod en bæredygtig omstilling på skolerne er lang og bred.

På Vestjyllands Højskole nær Ringkøbing har de i mange år arbejdet med økologi og bæredygtighed. De har blandt meget andet egen CO_2-neutral energiforsyning baseret på vindenergi og jordvarme, hvilket også betyder, at de på årsbasis faktisk producerer mere energi, end de selv bruger. Og så er mere end 90 procent af deres mad og drikke økologisk.

Jyderup Højskole i Nordvestsjælland har to kødfrie dage om ugen, ligesom de både i undervisningen og i praksis fokuserer på at blive mere bæredygtige, blandt andet ved affaldssortering.

Anderledes er tilgangen på Den Skandinaviske Designhøjskole uden for Randers, som arbejder med bæredygtighed i undervisningen på arkitektlinjen. Her arbejder eleverne med alle FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, som bliver tænkt ind i 17 forskellige projekter i bydesign. De er desuden ved at udvikle et valgfag specifikt i bæredygtighed.

»Vi mener ikke, at bæredygtighed på en højskole kun handler om at sortere affald eller ikke at flyve på studietur, det handler i lige så høj grad om at reflektere over FN's 17 verdensmål om bæredygtighed og så gøre refleksion til handling, i undervisning og ude i den virkelige verden. Vi kan mærke, at eleverne er optaget af bæredygtighed. De ved, at det er nødvendigt og vil gerne handle på det«, siger Merete Østergaard, forstander på Den Skandinaviske Designhøjskole.

Bidrager til kulturforandring

Og det er blot tre eksempler på den brede vifte af bæredygtige tiltag, som netop nu præger landets højskoler. Flere højskoler oplever, at deres studieture med fly fylder utrolig meget i deres CO_2-aftryk. Derfor har syv højskoler, blandt andet netop Vestjyllands Højskole, Den Skandinaviske Designhøjskole og Jyderup Højskole, erstattet deres klimabelastende flyrejser med tog- og busrejser og danske studietursdestinationer.

Og det giver mening for højskoleeleverne, som tilhører en generation af klimadeprimerede unge, der i højere grad end deres forældre bekymrer sig om klimaet. Det siger Lars Kjerulf Petersen, der er seniorforsker ved Institut for Miljøvidenskab på Aarhus Universitet. Derfor finder han det glædeligt, at så mange højskoler sætter ind over for flyrejser og kommer med andre bæredygtige tiltag.

»Der er kommet en stærk bølge af klimabekymring og angst for fremtiden hos især de unge og heriblandt højskoleeleverne, som leder efter måder at reagere på den. De er frustrerede over, hvor langsomt de institutionelle aktører har reageret på klimaproblemet, og at der ikke sker ændringer hurtigt nok. Og så tænker de unge, at de selv må skride til handling, for nogen bliver nødt til at gøre noget. Det fornemmer højskolerne, og så fornemmer de, at de også selv skal agere«, siger Lars Kjerulf Petersen.

Han ser antallet af klimafokuserede højskoler som et udtryk for, at klimadagsordenen er endnu mere akut end førhen. Han mener, at det massive fokus er dukket op i kølvandet på tørkesommeren sidste år og rapporter om, hvor kort tid vi har til at gøre noget ved klimaforandringerne.

Hvordan kommer den omstilling til bæredygtighed til at gøre en forskel?

»Det kan godt være, at det ikke gør den store forskel på det globale plan, men når højskoler tager den her dagsorden op med bæredygtighed, flyrejsestop og grøn omstilling, så bidrager de til en kulturforandring. I første omgang blandt danske unge, men det kan forhåbentlig sprede sig. Så billederne og associationerne på det gode liv, den multikulturelle interaktion og den gode rejse, ikke længere er knyttet til flyet, men til klimavenlige alternativer«, siger Lars Kjerulf Petersen.

Konsekvensen af en sådan kulturforandring kan blive, at det er noget andet, der bliver normalen. Og det kan højskolerne være med til at starte blandt højskoleungdommen. Flyrejsen og et overforbrug af kød bliver det unormale, mens interrail og vegetarisk kost bliver det foretrukne.

»At højskolerne nu tager en mere aktiv rolle i at ville være mere bæredygtige, gør, at højskoleeleverne tager det med sig som en integreret forståelse, og så sker den her kulturforandring stille og roligt. Så normalreaktionen på, at vennerne tager flyet eller spiser meget kød, bliver en forargelse frem for en anerkendelse«, siger han og fortsætter:

»Så initiativet fra højskolerne og eleverne er forhåbentlig del af en større og en mere gennemgribende omstilling«.

Mie.Haugaard@pol.dk

FAKTA

Bæredygtige højskoler

Brenderup Højskole
Den Skandinaviske Designhøjskole
Egmont Højskolen
Højskolen for Bevidsthedsudvikling
Jyderup Højskole
Krogerup Højskole
Rødding Højskole
Rønde Højskole
Skals – Højskolen for Design og Håndarbejde
Uldum Højskole
Vestjyllands Højskole
Ungdomshøjskolen ved Ribe
Vester Thorup Højskole

RøndeHøjskole

Højskole med studieforberedende linjer

Læs mere om vores 4 linjefag: Sygepleje & medicin, Psykologi & pædagogik, Science & technology, og Journalistik, medier & kommunikation

Vil du være læge, sygeplejerske, jordemoder, tandlæge, fysioterapeut, journalist, lærer, pædagog, sociolog, psykolog, ingeniør, opfinder, forsker, designer..?

Få inspiration til studievalg på www.rondehojskole.dk

EN DEL AF Højskolerne

Klimaets soldater kan også

Eleverne på Jyderup Højskoles klimalinje, Grøn Guerilla, bliver konfronteret med de skræmmende sandheder ved klimaforandringer hver dag. Målet er at give dem konkrete redskaber til at håndtere dem og handle, fortæller højskolens viceforstander.

MIE HAUGAARD

JENS HARTMANN SCHMIDT (FOTO)

Anne Sofie Schandorff Absalonsen står foroverbøjet i højbedene lavet af gamle kartoffelkasser med hænderne godt begravet i den plastikforurenede jord. Hun bærer ikke havehandsker men har blottede hænder, jord under neglene og sorte fingerspidser. Da et tidligere klimahold startede for fire år siden, puttede de plastik i kartoffelkasserne, inden de lagde jord i og såede grøntsager, for at beskytte træværket, men nu er plastikken mørnet og smuldret i jorden.

»Det er ikke så fedt at vide, at der kan komme plastik i vores mad«, siger 20-årige Anne Sofie Schandorff Absalonsen, mens hun sammen med tre af sine holdkammerater sorterer videre. Plastikforurenet jord ryger i trillebøren, mens det rene jord fragtes over i det næste højbed.

De fire piger står alle i hjemmestrik og praktiske sko, mens den kolde forårsregn falder ned over dem og gør jorden mudret.

»1, 2, 3, løft«, råbes der i kor, og al bundjorden med plastik omkring bliver ført over i trillebøren.

»Fuck, hvor nice«, siger en af pigerne, og de ånder alle lettet ud. Én efter én giver de hinanden highfives efter en god formiddags arbejde. Det er dage som disse, hvor de virkelig rykker igennem. Det er alt sammen forberedelse til, at de kan begynde at så grøntsager, som skal høstes til sommer.

Der er stadig to artiskokspirer at ane i det bagerste højbed. Og når al jorden er løftet væk, skal der sås flere artiskokker og grøntsager. Et bed skal være med rodfrugter og et med gulerødder. Bag højbedene er der placeret et skilt, hvorpå der står 'Jyderups Byhave', og ikke mange meter derfra finder man også et blomsterbed, et urtebed, et jordbær- og hvidløg-langbed og et hindbærbed.

VÆKST. Eleverne gør drivhuset klar til en ny sæson. Planen er, at det skal forsyne skolens køkken med frugt og grønt.

blive bange

PLASTFRI. Tidligere klimaelever puttede plastik i kartoffelbedene. Det er nu smuldret, og så må de nye elever i gang. For: »Det er ikke så fedt at vide, at der kan komme plastik i vores mad«.

»Jeg føler virkelig, at jeg gør en forskel for klimaet, fordi jeg er i det her forum. Man danner nogle mindre fællesskaber, der kan være med til at skabe en kulturforandring. Det starter i det små. Selv når jeg henter marksten til hindbærbedet, så føler jeg, at jeg gør en lille forskel«, siger Anne Sofie Schandorff Absalonsen.

Nøgleordet er handlekraft

Hun går på klimalinjen, Grøn Guerilla, på Jyderup Højskole, der holder til på et gammelt lystslot ud til Skarresø i det smukke vestsjællandske herregårdslandskab. Her finder eleverne et frirum til at tænke nyt og ikke mindst praktisk, når det handler om grøn og bæredygtig omstilling. De er i alt ni elever på linjen – otte piger og én dreng, som alle har fundet et fællesskab i deres klimabekymringer og en forståelse for deres livsvalg, som de ikke kan finde andre steder.

»Meningen med at komme her er at finde nogle, der er ligesom mig. Det er nu, der skal ske noget, for klimaet er fremtidens og vores generations kamp. Det bliver lidt uoverskueligt at kæmpe sin egen kamp. Så det er fedt at kunne tale om, hvad man er bange for med andre«, siger Anne Sofie Schandorff Absalonsen.

De fleste af eleverne skal være på Jyderup Højskole i et halvt år. Ugerne er delt op i temaer, hvor de blandt andet arbejder med egne projekter – alt fra hønsehold og køkkenhave til at dyrke svampe i kaffegrums og lave et arrangement for den lokale ungdomsskole.

»Målet med projekterne er, at vi gør eleverne i stand til at handle. Tit kommer de og er pisse bange og kede af det og skuffede over, at der ikke bliver gjort mere, og de hører hele tiden, at der er problemer med klimaet, men de ved ikke, hvad de skal stille op. Det, vi gør på Grøn Guerilla, er at give dem nogle redskaber til at stille noget op«, siger Nana Alsted, der er viceforstander på Jyderup Højskole og underviser på Grøn Guerilla-linjen.

UDSIGT. Jyderup Højskole holder til på et gammelt lystslot ud til Skarresø i Vestsjælland.

Hun mener, at et nøgleord for holdet er handlekraft.

»Eleverne synes stadig, at klimaforandringerne er et problem, når de er færdige på skolen – så det er ikke, fordi vi fjerner problemet. Men de går herfra med blod på tanden til at skabe forandring og måske med følelsen af, at det kan være sjovt at skabe en forandring. Det er ikke kun af klimahensyn men også af livshensyn«, siger hun.

Klimadepression

Men eleverne er godt klar over, at de ikke alene kan redde verden fra de store klimaproblemer, den står over for. Og det kan godt være en bitter pille at sluge for de grønne guerillaer.

»Man bliver jo hele tiden gjort opmærksom på de her store og forfærdelige ting, der sker for klimaet, som er enormt strukturelle, og som er svære at ændre på. Det kan godt virke en anelse drænende«, siger Anne Sofie Schandorff Absalonsen.

Hun er ikke alene med følelsen af, at klimaforandringerne er skræmmende. Det er en gennemgående frygt på holdet, mens nogle frygter fremtiden mere end andre. 22-årige Line Egelund, som startede på Grøn Guerilla-linjen i januar, havde, inden hun startede, det, hun kalder en »klimadepression«. Og den mærker hun stadig en gang imellem.

»Det værste er, at man ikke kan lukke øjnene for klimaproblemerne her, og man bliver hele tiden nødt til at tage stilling. Jeg har prøvet at skærme mig selv for det. Jeg har ikke kunnet klare det i mit hoved, fordi det har været for skræmmende, men det kan man ligesom ikke her«, siger Line Egelund og tilføjer:

»Jeg bliver ked af det, når jeg tænker på fremtiden. Nogle gange kan man virkelig mærke, at vi rykker i den rigtige retning, mens jeg andre gange kan mærke det helt fysisk i min krop. Jeg bliver superbange«.

Det er kommet bag på holdets underviser Nana Alsted, hvor dybt klimaangsten stikker hos hendes elever.

»Det er noget, som kommer til at ligge hele livet i dem, det stikker dybt ned i fremtidsudsigter og studievalg. Noget af det, der overrasker mig allermest, er, at de ikke har kunnet snakke med folk om det, før de kom her. Der er ▶

TAG PÅ HØJSKOLE
MIDT I KØBENHAVN

SUHRS HØJSKOLE
MADAKADEMIET

OMSTILLINGSAGENT
Linjen, hvor du beplanter, komposterer og kokkererer med målet om at skabe et bæredygtigt byliv

KØBENHAVN
Linjen, hvor du går på opdagelse i byens mange rum, kultur og madscene i fællesskab med andre

EN BÆREDYGTIG HØJSKOLE

På Suhrs Højskole arbejder vi målrettet med bæredygtighed i forhold til råvarer, dyrkning i byen, madspild, energi og økologi.

KURSUSSTART AUGUST 2019, JANUAR 2020, AUGUST 2020

GASTRO
Linjen for dig, som virkelig ønsker at dyrke din interesse for gastronomi og køkkenteknik

LÆS MERE PÅ WWW.SUHRS.DK

#SUHRS @SUHRSHOJSKOLE

en forløsning i bare at sige det højt. Det at sidde i en gruppe og vide, at alle har det sådan her. Det er i hvert fald et skridt for ikke at kunne føle sig ensom længere. Det fikser ikke klimaet, at vi sidder i en gruppe og har det sådan, men personligt tror jeg, at det gør det lettere for dem at leve med det«, siger hun og tilføjer, at succeskriteriet for Grøn Guerilla ikke er nødvendigvis at redde klimaet, men at kunne give eleverne en startpakke til at håndtere klimabekymringerne og give dem mod på at gøre noget ved dem.

> **Det starter i det små. Selv når jeg henter marksten til hindbærbedet, så føler jeg, at jeg gør en lille forskel**
>
> Anne Sofie Schandorff Absalonsen, elev på Jyderup

22-årige Christine Merke og Freja Marie Martinsen på 23 er godt i gang med deres udendørsprojekt på den anden side af det røde murstensslot. Her er højskolens drivhus placeret. De er ved at rive den grå jord op, som er stenhård efter vinteren. Det er hårdt arbejde, og selv om der kun er otte grader udenfor, står de i T-shirts og sveder, mens de hakker i jorden. Håbet er, at de kan så en masse spiselige grøntsager og frugter inde i drivhuset, som køkkenet og eleverne på højskolen kan få glæde af.

»Men selvforsynende bliver vi nok aldrig, så det er symbolsk, siger Christine Merke. Både hun og Freja Marie Martinsen føler, at det er nemmere at være klimabevidst på skolen. Og så har de fået mod på at tage kampen op mod klimaproblemerne.

»Vi gør en forskel lidt efter lidt. Vi bliver jo nødt til at starte et sted, ellers bliver man for overvældet. I dag er det i jorden, i morgen er det noget andet«, siger Christine Merke.

Meget af det, de laver i drivhuset lige nu, er forarbejde til de nye elever, der starter på Grøn Guerilla-linjen til august. Men de tidligere elever har også gjort meget klar til det dem.

»Det er megafedt, at det kører. Så kan vi alle sammen hjælpes. Vi er et lille fællesskab, der kæmper den samme kamp for klimaet. Det kan være uoverskueligt selv at gøre det. Men sammen kommer der mere fokus på bæredygtighed«, siger Freja Marie Martinsen.

Uden for drivhuset er der lavet det, hun kalder et kompasbed, fordi bedene er lagt i form af et kompas. Førhen blev bedene brugt til kompost, men nu er meningen, at der skal gro noget spiseligt i dem. Ikke langt derfra trasker seks høns rundt i det våde skovunderlag belagt med røde og brune blade fra træerne. De hører normalt til i deres lille træhønsehus eller i en stor hønsegård, hvor de dagligt leverer seks æg, som bliver givet til køkkenet. Men i dag har de et helt andet formål – de skal vende og rive jorden op, så den forhåbentligt senere også vil være egnet til jordbrug.

ALVOR. **Det er kommet bag på Jyderup Højskoles viceforstander Nana Alsted, hvor meget klimakrisen påvirker de unge. »Det er noget, som kommer til at ligge hele livet i dem, det stikker dybt ned i fremtidsudsigter og studievalg«, siger hun.**

Bæredygtig omstilling

Ud over at klæde de unge på klimalinjen på til at leve på et minimum af et CO_2-aftryk, går Jyderup Højskole selv meget op i deres klimaaftryk og brander sig på bæredygtighed. De har blandt andet tre kødfrie dage om ugen, ligesom de fokuserer på at blive mere bæredygtige både i undervisningen og i praksis. Det sker blandt andet ved affaldssortering, kompostering af organisk affald, og så flyver de ikke på studietur. De arbejder også på at få flere lokale producenter til at levere mad til køkkenet. Og de fleste på Grøn Guerilla-linjen er enten vegetarer eller veganere.

»Vi kan se, at vi har fået en meget mere vegetarisk kostprofil. Dels fordi eleverne vælger det, men også fordi eleverne fra vores linje stiller spørgsmål til os som højskole og institution. Man kan ikke sidde i et klasselokale og tale om klimaforandringer og så bagefter spise oksekødsbuffet. Det har en betydning, at vi tænker over vores bæredygtighed, for det er et spejl til de elever, vi har«, siger Nana Alsted.

Selv om det kan føles lidt trist og skræmmende at blive konfronteret med klodens klimaforandringer og problemerne herved dagligt, så har det gjort en forskel for eleverne på Grøn Guerilla:

»Jeg kan mærke, at det at tænke bæredygtigt og grøn omstilling allerede sidder i fingerspidserne på mig og ligger ret dybt i mig. Det er hjerteblod for mig. Det, jeg har lært her, vil jeg tage med mig hele livet. Det er svært at sige, hvad jeg gerne vil lave i fremtiden, men jeg vil gerne lave noget klimavenligt«, fortæller Anne Sofie Schandorff Absalonsen.

»Der er en lille drøm i maven på mig om at blive permakulturel landkvinde«.

Mie.Haugaard@pol.dk

FAKTA

Grøn Guerilla på Jyderup Højskole

Faget står på tre ben - det politiske, det praktiske og det personlige
Grøn Guerilla følger årstiderne, derfor vil hvert semester være forskelligt og forbundet med den årstid det foregår på.
Første Grøn Guerilla-hold med seks elever startede den 16. august 2015.
Der går i alt omkring 47 elever på Jyderup Højskole, hvor ni af dem går på Grøn Guerilla.
Jyderup Højskole er en forholdsvis ny højskole, som startede op for seks år siden.

Vores fremtid
DER ER NEMLIG
SÅ MEGET
VI SKAL
PASSE PÅ
BLIV MEDLEM FOR KUN 150 KR. ÅRLIGT
Følg os på
DF
Dansk Folkeparti
33375199 ■ df@ft.dk ■ www.df.dk

Gertrud Damgaard, 20 år

Startede i januar sine 6 måneder på Grøn Guerilla på Jyderup Højskole.

Hvorfor valgte du Grøn Guerilla-linjen?
»Fordi jeg i noget tid havde gået rundt med klimabekymringer uden at have et netværk, som jeg kunne engagere mig sammen med. Og for at få redskaber til at handle«.

Hvad er det bedste ved Grøn Guerilla?
»Vi var til en demonstration i København på et tidspunkt, og det der med at have nogle, man kan tage under armen og skride til handling med, det er klart det bedste«.

Hvad er det værste ved Grøn Guerilla?
»Det kræver meget tålmodighed at skulle samarbejde på den måde, vi gør, hvor det er meget projektorienteret. Som alt andet i klimakampen tager det tid«.

Føler du, at I gør en forskel?
»Ja, i mindre målestok. Vi er med til at gøre skolens drift lidt grønnere og skabe opmærksomhed i forhold til bæredygtighed hos de andre elever på højskolen«.

Hvor stammer din klimabevidsthed fra?
»I gymnasiet begyndte jeg at blive ret interesseret i klimapolitik, og i november tog jeg toget til Spanien for at arbejde på økologiske gårde, hvor vi for eksempel lærte meget om permakultur. Det gav mig meget indsigt i det praktiske omkring bæredygtighed«.

Hvordan er du selv klimabevidst?
»Jeg er blevet veganer, efter jeg er startet på Jyderup Højskole. Og så har vi også eksperimenteret med zero-waste på Grøn Guerilla. Så jeg har for eksempel lavet min egen deodorant. Jeg køber også kun genbrugstøj. Og så vil jeg helst undgå at flyve«.

Kan du bruge det, du har lært her, i fremtiden?
»Jeg tror, det kommer til at fylde noget i forhold til uddannelsesvalg. Det peger også meget i en livsstilsmæssig retning, da jeg kunne forestille mig at bo et sted med en stor have og måske blive selvforsynende. Jeg vil også forblive veganer og fortsætte med at tænke på bæredygtig omstilling i min hverdag. Og så vil jeg gerne fortsætte med at have de dejlige mennesker, jeg har lært at kende her, i mit liv, så vi sammen kan gøre en forskel«.

Vi har eksperimenteret med zero-waste. Jeg har for eksempel lavet min egen deodorant

Mie.Haugaard@pol.dk

Foto: Jens Hartmann Schmidt

Højskole.
Bare lidt sjovere.

Hvis du er usikker på, hvad du skal med **din fremtid**, eller er kørt fast i dit studie, bør du overveje et ophold på **Rønshoved Højskole - Højskolen ved Flensborg Fjord**. Du vil opleve det som en sand hjernestarter, hvor du får fornyet energi, bliver mere afklaret om dig selv – og har det rigtig sjovt imens.

Vores fokus er på **klassisk dannelse**, hvor du ikke binder dig til én linje, men hvor du kan udforske mange forskellige fag. Du kan derfor på én og samme dag blive klogere på filosofi, fotografi & hebraisk og spille volleybold om aftenen.

På Rønshoved Højskole er det dig, der sammensætter dit eget skema. På den måde kan du sætte fokus på det, **du brænder mest for** og samtidig **udfordre dig på nye områder**. Det gør bare det hele lidt sjovere end at være bundet til faglinjer.

Tjek os ud – **vi glæder os til at udfordre dig!**

Næste opstart: 28.3.2019, 12 uger.
www.ronshoved.dk

IDRÆTSHØJSKOLEN AARHUS

IDRÆT · KULTUR · MUSIK · FÆLLESSKAB · NÆRVÆR · BEVÆGELSE · KREATIVITET

Besøg os og mærk stemningen!
Kontakt os på ihaa@ihaarhus.dk eller 8621 3800

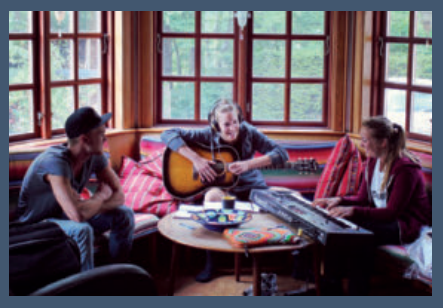

FODBOLD · OUTDOOR · VOLLEY
TEAMGYM · FITNESS · DANS
SURF · TRIATLON · HÅNDBOLD
BADMINTON · TENNIS · SKI
SNOWBOARD · BASKET

Paula Dalum Peretti, 22 år

Går i seks måneder på Grøn Guerilla-linjen på Jyderup Højskole.

Hvorfor valgte du Grøn Guerilla-linjen?
»Jeg har længe følt en trang til at gøre noget for klimaet, men jeg har også følt mig lidt paralyseret, fordi det er så uoverskuelig stort at forholde sig til. Så jeg tænkte, at det gav vildt god mening at få et fællesskab omkring det, og det synes jeg virkelig, at jeg har fået her«.

Hvad er det bedste ved Grøn Guerilla?
»Det er kombinationen af, at vi har noget teoretisk og så kommer ud i haven, hvor vi laver en masse lavpraktiske projekter. Man kan være med til at præge sit eget ophold«.

Hvordan er du selv klimabevidst?
»Jeg er veganer. Det, tænkte jeg, var det nemmeste valg, man overhovedet kunne træffe for klimaet. Jeg ved godt, at det er en brøkdel af det, der i virkeligheden er brug for, men for mig er det et politisk budskab at være bevidst om, hvad man selv propper i munden«.

»Det er også følelsen af ikke at tænke: Ahh, hvad skal jeg gøre – men rent faktisk gøre noget«.

Føler du, at du gør en forskel?
»Ja, det synes jeg faktisk, at jeg gør. Det at organisere sig i grønne fællesskaber er det, der batter på længere sigt. At man ikke bare går rundt med sin egen klimaangst, men kan dele den med andre og gøre noget aktivt og få nogle praktiske færdigheder«.

»Så selv om det er småt, er det starten på noget større«.

Hvor stammer din klimabevidsthed fra?
» Det er bare gået op for mig inden for de seneste fem år, at det er et kæmpe problem. Jeg har længe følt mig provokeret af regeringens uambitiøse tilgang til en af vor tids største kriser. Det er godt, at miljøorganisationer og folket er begyndt at lave så meget larm nu«.

Kan du bruge det, du har lært her, i fremtiden?
»Jeg ved ikke, om jeg uddannelsesmæssigt vil gå klimavejen. Jeg vil helt sikkert tage noget af det, jeg har lært, med mig, men det bliver nok mere på et livsstilsmæssigt plan«.

»Jeg vil også bruge den viden, jeg har fået her, til at iværksætte nogle grønne tiltag på en fremtidig arbejdsplads eller uddannelsesinstitution«.

Mie.Haugaard@pol.dk

“ For mig er det et politisk budskab at være bevidst om, hvad man selv propper i munden

Foto: Jens Hartmann Schmidt

HOVEDFAG

EUROPA BRÆNDER
Undersøger et Europa i opbrud

JORDEN KALDER
Klima, natur og bæredygtighed

FOTOGRAFI
Reportage, kunstfotografi og portræt

JOURNALISTIK & MEDIER
Journalistik, podcast og samfund

VERDEN BRÆNDER
Politik, globalisering og aktivisme

STORBYENS PULS
Bysociologi, arkitektur og storbyrejser

FILM, SERIER & DOKUMENTAR
Producér din egen film eller dokumentar

+ 24 spændende valgfag

Krogerup er for dig, der vil forstå, formidle og forandre samfund og samtid. Dig, der er nysgerrig på verden omkring dig – og føler et ansvar for den. Og for dig, der ønsker at blive klogere på dig selv, fri for karakterer og eksamen.

Bestil en rundvisning på krogerup.dk

”På Krogerup eksisterer seriøsitet, nysgerrighed og leg side om side,og man er del af et fedt fællesskab. Det har været den mest lærerige, skøre og fantastiske tid.”

André Grendslev
Elev i efteråret ’18

KROGERUP HØJSKOLE

Line Egelund, 22 år

Startede i januar på Grøn Guerilla-linjen på Jyderup Højskole, hvor hun skal blive i 3 måneder

Hvorfor valgte du Grøn Guerilla-linjen?
» Jeg startede, fordi jeg følte en kæmpestor magtesløshed i forhold til alle de her kæmpe ting, der sker rundtomkring i verden, og hvad der sker med vores natur. Jeg følte mig som et meget lille menneske, samtidig med at der var rigtig mange ting, jeg godt kunne tænke mig at gøre for klimaet, fordi jeg synes, at det er enormt vigtigt og spændende«.

»Men jeg følte ikke, at jeg havde remedierne, eller at jeg vidste nok om natur og politik i forhold til bæredygtighed og omstilling til bæredygtighed. Og det tænkte jeg, at jeg kunne lære på Grøn Guerilla. Jeg håbede i hvert fald, at jeg kunne få nogle redskaber til at tackle mine tanker bedre«.

Hvordan er du selv klimabevidst?
»Jeg tænker virkelig meget over mit forbrug. For eksempel har jeg ikke købt nyt tøj i lang tid. Jeg spiser heller ikke særlig meget kød på grund af klimaet, men jeg har et princip om, at jeg godt kan spise kød en gang imellem, men så skal det være godt lokalt økologisk kød. Jeg har også valgt at tage på interrail med tog til sommer i stedet for at rejse med fly«.

Hvor stammer din klimabevidsthed fra?
»Fra jeg var ret lille og ung, vidste jeg, hvad CO_2 var, og det var noget, der skræmte mig helt vildt. Jeg kan huske, at jeg altid var vildt streng over for min far, når han holdte i tomgang i en bilkø. Jeg havde altid en løftet pegefinger og sagde: »Nu slukker du den bil, og stop med at købe så meget kød«. Det stammer måske fra en angst for den store verden og fremtiden«.

Vil du bruge det, du har lært her, til noget i fremtiden?
»Jeg vil gerne læse til pædagog. Men min drøm og mit håb er, at jeg kommer til at beskæftige mig med bæredygtighed på en eller anden måde. Jeg regner ikke med, at jeg skal være i en pædagogstilling 37 timer om ugen, for jeg vil gerne mikse det«.

Jeg tænker virkelig meget over mit forbrug. For eksempel har jeg ikke købt nyt tøj i lang tid

»Men jeg tror, at det bliver for meget for mit hoved at tage en uddannelse inden for bæredygtighed. Men jeg vil blive ved med at tænke bæredygtigt i min hverdag. Til august skal jeg også på en permakulturfarm ved Sorø, hvor jeg skal arbejde frivilligt i en måned«.

Mie.Haugaard@pol.dk

Foto: Jens Hartmann Schmidt

Anne Sofie Schandorff Absalonsen, 20 år

Går 6 måneder på Grøn Guerilla-linjen på Jyderup Højskole

Hvorfor valgte du Grøn Guerilla-linjen?
»Det er helt vildt vigtigt at slå et slag for klimakampen, og jeg synes ikke, at der sker noget fra politisk side. Og så bliver man nødt til at tage sagen i egen hånd«.

Hvad er det bedste ved Grøn Guerilla?
»Vi blev rigtig hurtigt enige om at arbejde for klimaet og gøre nogle tiltag for at skabe en mere bæredygtig verden, om det så er i en politisk retning eller helt lavpraktisk ved at have høns og kartofler i vores højbede. Det bedste er, at man møder hinanden i klimakampen, og der opstår det her fine fællesskab«.

Hvad er det værste ved Grøn Guerilla?
»Det er lidt hårdt, når vi får læst klimanyheder op. Så er man sådan: Fuck, hvor træls – nu er der igen nogen, der spænder ben for klimaet«.

»For os er klima bare det vigtigste, og det er det, vi er her for. Vi brænder for det, og når man så læser et interview eller ser en dokumentar om klima, tænker man bare: Nej, nej, nej, hvad sker der for jer, altså!«.

» Men vi er nødt til at give det tid, for det sker ikke bare 'over night', at alt er grønt og fedt. Det tager tid, og det gør desværre, at vi ikke er nået i mål endnu«.

Føler du, at I gør en forskel på linjen?
»Bare at stedet og faget er her, gør en forskel, fordi mange unge mennesker mødes i kampen. Med det her fag og i de her rammer bliver det muligt for os at gå ud i haven eller starte en kampagne. Det bliver mere muligt at skabe, når man er lidt flere«.

Hvordan er du selv klimabevidst?
»Jeg tænker rigtig meget over mit forbrug, mine transportformer, og så er jeg vegetar – alle de der småting, som mange vil mene ikke gør en forskel, men det synes jeg bare, at det gør, om ikke andet så for én selv«.

»Og så tænker jeg meget over, at det ikke må blive for tungt for mig, og at jeg også på en eller anden måde skal distancere mig fra det, for det kan også blive virkelig intenst, hvis man hele tiden tænker over det«.

Fuck, hvor træls – nu er der igen nogen, der spænder ben for klimaet

Hvor stammer din klimabevidsthed fra?
»Jeg havde et klimafag på Ry Højskole, der hed 'kloden kalder', hvor jeg også blev meget bevidst om klimaet, men det var meget teoretisk, og der blev det meget intenst. Men jeg fik blod på tanden og tænkte: Det her er satme vigtigt«.

Mie.Haugaard@pol.dk

Foto: Jens Hartmann Schmidt

For mange **SENIORER** er den bedste ferie 1 uge eller 2 på højskole

KURSER FRA A TIL Å

Vi byder på kurser om næsten alt mellem himmel og jord.

Her er der ledige pladser i år:

24/3 – 1 UGE:
- Musicalhistorie
- Håndværk & Design
- Kor for ikke-sangere

31/3 – 2 UGER:
- Europa i flammer
- Fuglestemmer
- Visesang

5/5 – 2 UGER:
- Bridge

19/5 – 2 UGER
- Højskolesang
- Det danske sprog
- Haven på altanen
- Patchwork

4/8 – 2 UGER:
- Skulptur
- Naturvandring
- Digital foto

18/8 – 1 UGE:
- Storm P.
- Smykker af sølv
- Senior med stil
- Motorcykelture

25/8 – 2 UGER
- Naturperler
- Slægtsforskning
- Ind i jazzen

8/9 – 1 UGE
- FN's verdensmål
- Tilbage til 60'erne
- Yoga for seniorer

15/9 – 1 UGE
- Mad på Marielyst
- Musik på Marielyst

22/9 – 2 UGER
- Trækfugle
- Rock'n'roll historien
- Danmarks Digtere
- Håndværk & Design

6/10 – 2 UGER:
- Mal naturen
- Din musik – min musik
- Dansk politik lige nu
- Få gang i skriveriet
- Velkommen på nettet

27/10 – 2 UGER
- Danskhed
- Fra barok til wienerklassik
- Svampejagt
- Glas og sølv

10/11 – 2 UGER
- Murens Fald 30 år
- Klassisk musik
- Pileflet

SAMVÆR

MUSIK OG SANG

KREATIVT VÆRKSTED

LÆKKER MAD

BRED VIFTE AF FAG

INSPIRERENDE FOREDRAG

SPÆNDENDE UDFLUGTER

Kære senior

Hos os på Højskolen Marielyst på Falster kommer seniorer fra hele Danmark, opsat på at lære nyt sammen med jævnaldrende. Om formiddagen følger du et bestemt fag, mens du om eftermiddagen kan vælge mellem inspirerende foredrag eller at arbejde på skolens kreative værksted.

Et ophold byder også på en udflugt, lækker mad, festaften og ikke mindst: Masser af sang og musik. Vi er eneste højskole med eget husorkester.

Læs alt om os på vores hjemmeside:
www.hsmarielyst.dk

Vi ser frem til at byde dig velkommen.

Jannie Lehmann og Christian Schou
forstanderpar

Bøtøvej 2, 4873 Væggerløse
Tel 54 13 63 61.

TELEFONTID: Kl. 10-12 og 13-15, dog kun til kl. 14 fredag.

kontor@hsmarielyst.dk
www.hsmarielyst.dk

Højskolen Marielyst
– for aktive seniorer

SENIOR FESTIVALEN 2019

DANMARKS FØRSTE SENIORFESTIVAL

24. og 25. juli holder vi Danmarks første seniorfestival i samarbejde med Danske Seniorer og Faglige Seniorer. To dage med omkring 50 arrangementer om livet i den 3. alder – og med masser af musik. 24. juli kl. 20:00 spiller Stig Rossen og Vennerne og 25. juli kl. 20:00 lukker Flemming Krøll og Tribute to Papa Bue festivalen. **BILLETPRIS:** Kun 100 kr. pr. dag.

Læs mere og køb billetter på www.hsmarielyst.dk/seniorfestival

Højskolerne i Danmark

Rødding Højskole i Sydjylland åbnede i 1844 og er Danmarks ældste folkehøjskole. Initiativet til folkehøjskolen kom fra N.F.S. Grundtvig, der betragtes som folkehøjskolens fader. Skolerne blev oprettet ved privat initiativ, og er selvejende institutioner.

Fra 1851 begyndte staten at give dem et årligt tilskud på 4.000 kr., det er siden steget. I skoleåret 2016/17 var der samlet set knap 45.000 kursister på et højskoleophold i Danmark. Godt 10.000 var på et langt ophold, mens det skønsmæssigt var ca. 25.000, der deltog i et af skolernes sommerkurser. Resten er fordelt på årets øvrige korte kurser.

Kilde: Folkehøjskolernes Forening i Danmark

Antal højskoler i Danmark

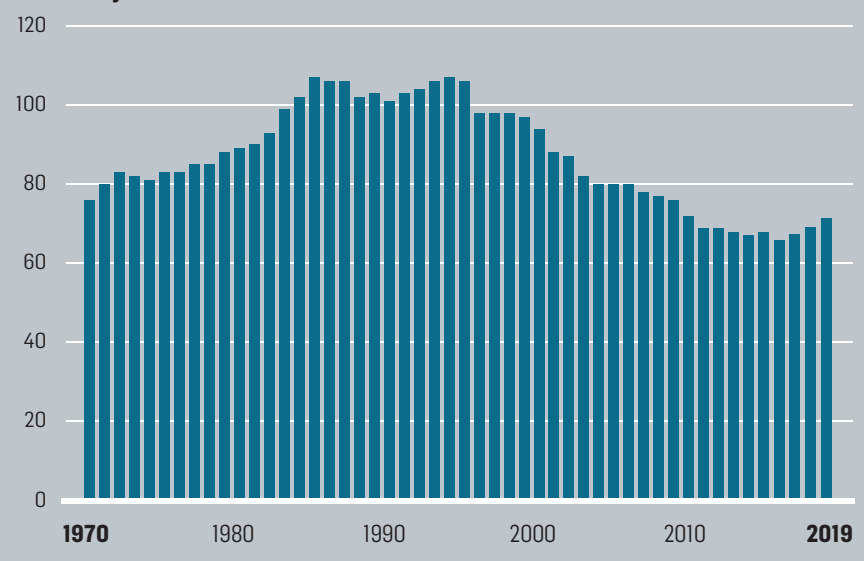

Der findes i dag 72 godkendte folkehøjskoler i Danmark
inkl. Jaruplund syd for grænsen og den fælles-nordiske højskole i Kungälv, Sverige

Almene og grundtvigske højskoler

1	Askov Højskole
2	Bornholms Højskole
3	Brandbjerg Højskole
4	Brande Højskole
5	Brenderup Højskole
6	Den Internationale Højskole
7	Djurslands Folkehøjskole
8	Egmont Højskolen
9	Grundtvigs Højskole
10	Hadsten Højskole
11	Højskolen Østersøen
12	Jaruplund Højskole
13	Johan Borups Højskole København
14	Jyderup Højskole
15	Kalø Højskole
16	Krogerup Højskole
17	Nordfyns Højskole
18	Nørgaards Højskole
19	Oasehøjskolen
20	Odder Højskole
21	Roskilde Festival Højskole
22	Ry Højskole
23	Rødding Højskole
24	Rønde Højskole
25	Rønshoved Højskole - Højskolen ved Flensborg Fjord
26	Silkeborg Højskole
27	Testrup Højskole
28	Uldum Højskole
29	Vallekilde Højskole
30	Vester Thorup Højskole
31	Vestjyllands Højskole
32	Vrå Højskole

Fagspecialiserede højskoler

33	Den Europæiske Filmhøjskole
34	Den Rytmiske Højskole
35	Den Skandinaviske Designhøjskole
36	Designhøjskolen Højer
37	Engelsholm Højskole
38	Filmhøjskolen Møn
39	Højskolen Snoghøj
40	Krabbesholm Højskole
41	Kunsthøjskolen i Holbæk
42	Kunsthøjskolen på Ærø
43	Musik og Teaterhøjskolen
44	Nordiska Folkhögskolan
45	Oure Højskole Sport & Performing Arts
46	Ryslinge Højskole
47	Skals - højskolen for design og håndarbejde
48	Suhrs Højskole
49	Teaterhøjskolen Rødkilde

Gymnastik-, sports- og idrætshøjskoler

50	Gerlev Idrætshøjskole
51	Gymnastikhøjskolen i Ollerup
52	Idrætshøjskolen Bosei
53	Idrætshøjskolen Sønderborg
54	Idrætshøjskolen Viborg
55	Idrætshøjskolen Aarhus
56	ISI Idrætshøjskole
57	Nordjyllands Idrætshøjskole
58	Vejle Idrætshøjskole
59	Aalborg Sportshøjskole

Kristne/spirituelle højskoler

60	Børkop Højskole
61	Kolding Internationale Højskole
62	Luthersk Missions Højskole
63	Mariager Højskole

Livsstilshøjskoler

64	Højskolen for Bevidsthedsudvikling
65	Højskolen Skærgården
66	Livsstilshøjskolen Gudum
67	Struer Fri Fag- og Højskole
68	Ubberup Højskole

Seniorhøjskoler

69	Højskolen Marielyst
70	SeniorHøjskolen, Nørre Nissum

Ungdomshøjskoler (16-19 år)

71	Egå Ungdoms-Højskole
72	Ungdomshøjskolen ved Ribe

Disse 13 højskoler er medlemmer af Højskolernes Bæredygtighedsnetværk

Grafik: Jens Herskind/Jens B. Mørch

BLIV UDFORDRET PÅ DINE KUNSTNERISKE AMBITIONER.

LANGT KURSUS START
1. SEPTEMBER

KUNST HØJSKOLEN PÅ ÆRØ

www.kunstaeroe.dk

Her er det mange år siden, de skulle snakke om kødfrie dage

Eleverne på madakademiet Suhrs Højskole ved godt, at vi står midt i en klimakrise. Så nu vil de lære, hvordan de selv kan være bæredygtige i køkkenet.

PERRY MACLEOD JENSEN

De er blevet tudet ørerne fulde med, at Jordens befolkning er i gang med at forbruge sig selv ihjel. De ved, at det kræver radikale løsninger, hvis man skal lave en omstilling, der er bæredygtig for kloden. Spørgsmålet er bare hvordan.

Det spørger eleverne sig selv om på Suhrs Højskole – en 118 år gammel husholdnings- og madlavningsskole, der ligger så centralt i København, at man kan se Rundetårn fra skolens gård.

»Der ville aldrig ske noget, hvis det ikke kom fra os«, siger 22-årige Mette Hejberg Pedersen, der i januar startede på skolen. Det betyder, at hun har fået serveret meget kål, for det er i sæson her i starten af året.

Hun skal have faget 'omstillingsagent', hvor eleverne bliver præsenteret for en lang række bud på, hvordan man griber den grønne omstilling an.

»Ud fra den korte tid, vi har været her, har jeg fået indsigt i, hvor lidt jeg ved. Vores generation må uddanne sig til at kunne lave den omstilling. Jeg kan mærke, at folk er sure på dem, der styrer vores land, men man har som borger en lige så stor forpligtelse til selv at lave omstillingen i sin hverdag og i sit hjem«, siger Mette Hejberg Pedersen.

Hvorfor dog bruge mandler?

Læreren Laura Troi, der underviser i, hvordan man bliver omstillingsagent, oplever, at de unge stiller store krav til bæredygtighed.

»Når eleverne laver mad, tager de stilling til, om det her nu er i sæson, og om de virkelig behøver at bruge mandler, når de også kunne bruge solsikkekerner«, siger hun.

»Klimaforandringerne har været en del af deres verdensbillede, siden de var 13 år gamle. De er klar til at handle, leve bæredygtigt og gøre noget i hverdagen«.

GRØNT. Der er både grøntsager i skålen og i bedene på taget af Suhrs Højskole. Arkivfoto: Miriam Dalsgaard

> **Der ville aldrig ske noget, hvis det ikke kom fra os**
>
> Mette Hejberg Pedersen, elev på Suhrs

Et af eksemplerne på undervisningen viser hun oppe på skolens tag. Vi går op ad en lille vindeltrappe, der kan få enhver til at få lidt højdeskræk, hvis man kigger ned. Her er der plantet kål, salater, kartofler og krydderurter, så eleverne kan lære, hvordan man selv dyrker sin grøntsager midt i storbyen.

»Når man selv lærer processen om, hvordan noget gror, får man også mere respekt for råvarerne og naturen«, siger hun og beder mig om at smage på et korianderblad, der er vokset med penthouse-udsigt til Rundetårn.

På skolen går der 47 elever, og forstander Lars Sonne-Hansen kan tydeligt mærke, at de er blevet langt mere klimabevidste end tidligere.

»For fem år siden ville vi gerne påvirke eleverne med, hvor meget kød de skal spise, og præsenterede dem for ideen om at holde mandag kødfri. I dag vil det slet ikke give mening. Hvorfor skulle det kun være mandag, der er kødløs? Grøntsagerne kan godt selv, og de har lyst til at lave plantebaseret mad. Det skal vi ikke overbevise vores elever om. Det er de helt selv med på«, siger Lars Sonne-Hansen.

I dag er der to vegetarer på holdet, og det er sådan set det samme som for fem år siden. Dengang kunne det afføde store diskussioner, hvis der blev lagt op til, at der ikke skulle spises kød hver dag.

»Den diskussion er der ikke længere, og de forstår godt, hvorfor de ikke får ret meget kød. Det har flyttet sig«, siger forstanderen.

19-årige Bertram Hage har gået på skolen i to måneder, og han er også glad for, at al madvægten ikke ligger på fileter, postejer, pølser og bøffer.

»Jeg er ikke selv vegetar, men jeg kan godt lide at lave vegetarisk mad. Det er en god udfordring. Når vi laver aftensmad, kigger vi på, hvad vi har. Hvis køleskabet er fyldt med grøntsager, er det ikke den dag, vi skal lave spaghetti carbonara«.

perry.jensen@pol.dk

VI LAVER FILM SAMMEN

Når filmfolk og skuespillere mødes i et fagligt og kreativt arbejdsfelt opstår der fantastiske gnister. Filmhøjskolen og Skuespillerhøjskolen er placeret et par kilometer fra hinanden, og det udnytter vi. Både socialt og fagligt har vi skabt en række møder henover semestret, der bliver omsat i film. Vi gør det fordi kameraet elsker skuespilleren og omvendt. Vi gør det også fordi mødet mellem skolernes to kunstformer styrker vores elever: høj faglighed, plads til forskellighed og givende og udviklende fællesskab. Vi laver Masterclasses, fiktionsfilm og tværfaglige kunstproduktioner på tværs af skolerne.

RØDKILDE SKUESPILLERHØJSKOLEN

FILM HØJSKOLEN MØN

“Hvad siger
JORDEN
hvis vi lytter?

Det er de unge, som skal afgøre, om vi løser klimakrisen eller ej, mener folkene bag et nyt klimahovedfag på Krogerup Højskole i Nordsjælland. Lærere og forstandere håber, at det nye fag bliver mere end bare et fag – måske endda starten på en hel bevægelse.

SILJA THØGERSEN

EMMA SEJERSEN (FOTO)

De danske højskoler har en lang og rig tradition for at behandle og diskutere tidens absolut mest presserende spørgsmål.

Og det mest presserende spørgsmål, vi står over for i vores tid, er spørgsmålet om, hvordan vi løser, behandler og forholder os til klimaændringerne, mener Jacob Rask, der har udviklet og skal undervise i Krogerup Højskoles nye klimafag, Jorden Kalder, som starter til efteråret. Derfor mener han også, at højskolen er et helt oplagt forum for et fag som hans.

»De danske højskoler har et kæmpe uudnyttet potentiale, når det kommer til at gøre sig gældende i løsningen af klimakrisen. Vores elever repræsenterer årgang 'sidste chance'. Det er os, der lever nu, og de unge, der vokser og uddanner sig lige i dag, som kommer til at afgøre, om vi løser klimakrisen eller ej«, siger Jacob Rask.

Han sidder i Ubuntu-huset i København, hvor han en aften i marts har inviteret til åbent møde. Her kan interesserede møde op og komme med deres bud på, hvad et klimafag skal indeholde. Ved siden af ham sidder Sarah Hellebek, som er en del af Den Grønne Studenterbevægelse og også underviser på Krogerup Højskole. Hun synes, at højskoler har en helt unik og vigtig rolle som det danske samfunds omstillingscentraler.

»Der er noget med at være samlet fysisk i et fællesskab med fokus på frirum, dannelse og diskussion, som giver nogle helt unikke muligheder, som man slet ikke finder andre steder i vores højtemposamfund«, siger Sarah Hellebek.

Til mødet i København er det både gamle højskoleelever, biologer, aktive medlemmer fra diverse naturforeninger og mennesker, der arbejder med klimauddannelse i andre sammenhænge, som er mødt op. Hele aftenen cirkulerer de fremmødte rundt mellem hinanden, mens de passioneret diskuterer, hvordan man bedst bruger højskolerummet til at undervise og aktivere unge i klimakampen.

Nogle mener, at det er meget vigtigt, at eleverne får hænderne i mulden og lærer at arbejde med naturen i praksis. Andre, at det vigtigste er at få styr på teorien.

»En holistisk tilgang er det vigtigste«, siger en fremmødt kandidat i klimaforandringer, mens en biolog siger, at det endelig ikke må blive så praksis-nært, at den store forståelse fortaber sig. Et naturforeningsmedlem mener, at det lokale engagement skaber bedst læring, mens en tidligere højskoleelev synes, at det er vigtigt at behandle den spirituelle og emotionelle del af forholdet mellem menneske og natur.

> **Det er os, der lever nu, og de unge, der uddanner sig i dag, som kommer til at afgøre, om vi løser klimakrisen eller ej**
>
> Jacob Rask, Krogerup Højskole

Særligt frie rammer

Højskoleforløb har friere rammer for undervisning end stort set nogen andre uddannelsesinstitutioner i landet. Det giver nogle muligheder for at arbejde med komplekst stof som klima på en anderledes og engagerende måde, mener Jacob Rask.

»Vi har mulighed for at starte omvendt i forhold til normalen. I stedet for at tage udgangspunkt i et fag eller et fastlagt pensum kan vi tage udgangspunkt i Jorden og spørge: Hvilke fagkompetencer får vi brug for for at hjælpe den? For klimaforandringerne er et problem, der skal angribes alle steder fra. Faget hedder Jorden Kalder – og hvad siger Jorden så, hvis vi lytter?«.

Sammen med sine kolleger håber han at inddrage vidt forskellige fagkompetencer, både de praktiske og dem fra diverse akademiske faggrene.

»Højskolerne er et af de få frirum, der er tilbage i uddannelseslandskabet, hvor man stadig har plads til at bruge sin fantasi frit. Vi kan bruge sanserne til at indlejre forståelse på en helt anden måde end i resten af uddannelsessystemet, hvor det primært handler om at sidde ned og tage imod«, siger Sarah Hellebek.

Både hun og Jacob Rask håber dog, at undervisning som den, de planlægger på Krogerup, vil blive en del af pensum i langt bredere kontekst end højskolerne. Faktisk bare alle vegne.

»Viden og engagement i klimaudfordringen burde være for alle. Men ▶

BOOK DIT SOMMERKURSUS
PÅ JYDERUP HØJSKOLE

SOMMER, SOL OG FERIE - FIND ROEN, NÆRVÆRET OG FORDYBELSEN PÅ SØLYST SLOT VED SKARRESØ

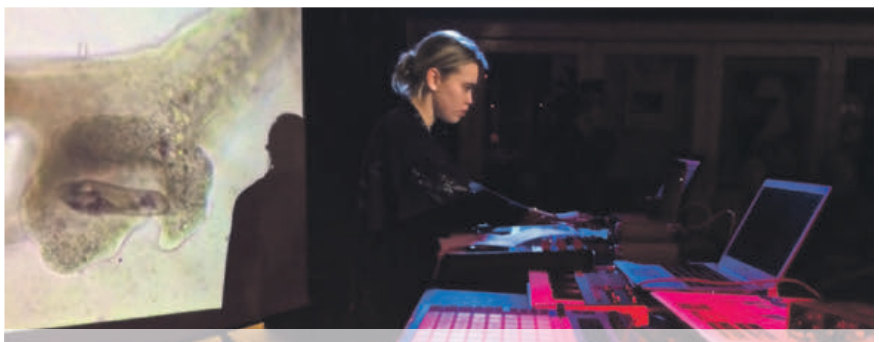

Elektronisk Musik • Sangskrivning • Musik med Rødder • Musik, Filosofi & Pædagogik

Skrivekursus ved Harald Voetmann & Claus Handberg • Politik og Filosofi

DEN 11. AUGUST STARTER VORES LANGE KURSER:

Grøn Guerilla, Forfatterskole, Levende Musik, Elektronisk Musik og Kunst

Tilmeld dig på jyderuphojskole.dk

Jyderup Højskole

Den Bæredygtige Have

JORDEN KALDER. Det hedder Krogerup Højskoles nye, ambitiøse klimalinje, som går i luften til efteråret. Til stor begejstring for både kommende, nuværende og forhenværende elever.

IDRÆTSHØJSKOLEN
SØNDERBORG

UDSIGT TIL NYE OPLEVELSER?

5 måneder • 100 meter fra havet • Venner for livet

Beach volley
Adventure
Sejlads

Fællesskab
Kompetencer
Oplevelser

Se mere på IHS.dk @ihsdk Idrætshøjskolen Sønderborg

samtidig har vi brug for at komme i gang lige nu. Vi kan ikke vente på at reformere hele uddannelsessystemet. Og vi har brug for steder, hvor vi prøver ting af og laver fejl, når vi afprøver løsningsmodeller for klimaforandringerne i både stor og lille skala. Og fejl og forsøg er der plads til på højskolen«, siger Jacob Rask og tilføjer, at uddannelsesinstitutionerne, som de ser ud nu, har uddannet os, der har ødelagt kloden.

»Så vi har akut brug for nytænkning«, konstaterer han.

Krogerup Højskole har allerede haft fag med fokus på natur og miljø, men håbet er, at det nye fag skal være en mere gennemgribende del af højskolen. Som en tidligere højskoleelev, der er mødt op for at give sit besyv med til det indragende møde om det kommende Jorden kalder-fag, siger:

»Jeg håber, at det bliver sådan, at det kommer til at have indflydelse på hele Krogerup-hverdagen. At man vil mærke klimakampen hele dagen og alle steder, og ikke kun i et fag tirsdag og torsdag«.

Handling over apati

Umiddelbart kan klimakrise godt lyde som en potentielt tungsindig pause fra de unges hverdag og studieliv, men det mener Jacob Rask kun er en »god udfordring«.

»Det er hele tiden en balancegang mellem ikke at blive så håbefuld, at man ikke føler behov for at handle, men heller ikke så desillusioneret, at man bliver apatisk. Den balancegang findes, når man er aktiv. Derfor skal vi være et aktivt fag«, siger Jacob Rask. Sarah Hellebek mener også, at man finder håb i de værdifællesskaber, som man sammen bygger på et højskolehold.

»Når man ser, at andre også er aktive og opsatte på forandrende handling, så giver det en følelse af fremdrift. Højskoler er en fantastisk ramme for den fællesskabsfølelse, der skal til for at få håb«.

Og Sarah Hellebek og Jacob Rask er enige om, at klimakampen er det mest meningsgivende og håbefulde fællesskab, man kan være en del af i vores tid.

»Det er så energisk en kamp, at jeg slet ikke kan forstå, at alle ikke allerede er med«, siger Jacob Rask.

»Det vigtigste må være, at vi om 10 år kan se, at den kamp og det engagement, vi satte i gang på Krogerup, har spredt sig langt ud over højskolens grænser«, siger en tidligere elev, da mødet om det nye fag er ved at nå sin slutning, og høster mange nik fra aftenens øvrige fremmødte.

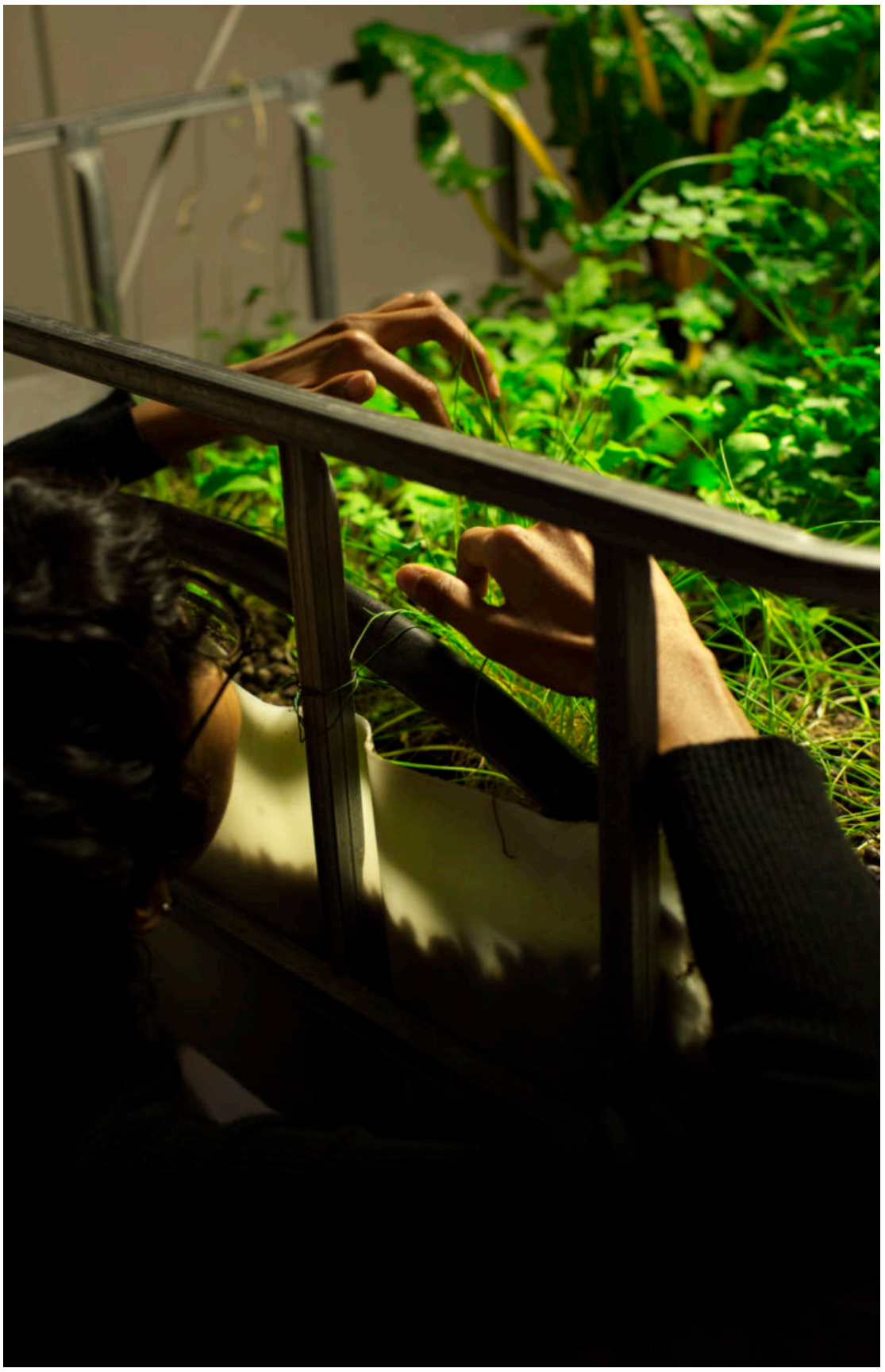

GRØNNE FINGRE. På Krogerup Højskole dyrker eleverne grøntsager i akvarier med vand - og fisk.

Initiativtagerne til faget har da også allerede planer om at invitere alle til at være med og håber, at højskolen kan blive rammen om diskussion, udvikling og afprøvning for langt flere end bare sine elever. Jacob Rask fortæller:

»I virkeligheden står vi med åbne hænder og siger: »Kom og hjælp os«. Vi har ikke regnet noget ud, vi er langtfra i mål. Vores elever rejser jorden rundt hele tiden – vi er ikke hellige og har lige så langt igen som resten af samfundet. Så vi har brug for alle inputs uanset politisk ståsted, baggrund eller fag«.

Planen er at invitere organisationer og fagpersoner til højskolen, såvel som at tage højskoleeleverne med ud i samfundet. Både i landbruget og i det politiske landskab.

»Noget af det, vores højskole er bedst til, er at gøre eleverne bevidste om deres rolle som demokratiske borgere, og hvad det giver dem af muligheder. Vi håber, at vi med det her fag sår små frø, som eleverne så bagefter spreder ud i resten af samfundet«, siger Sarah Hellebek og tilføjer:

»Måske gror de ikke lige med det samme, men med tiden spirer de frem«.

silja.thogersen@pol.dk

FAKTA

Jorden Kalder

Krogerup Højskoles nye fag bliver mere praktisk end teoretisk og kommer særligt til at beskæftige sig med temaerne: klimakrise, økosystemer, friluftsliv, naturfilosofi og grønt entreprenørskab. Undervejs i forløbet vil der være samarbejder med en række klimainteresserede partnere som bl.a. Aarstiderne, Den Grønne Studenterbevægelse og en række andre kunstnere, forskere og aktivister indenfor området.

Jorden Kalders elever kommer til at tage på en studierejse i Skandinavien. Faget starter med sit første hold i august 2019 og kommer til fremover at have både august og januar start. Varigheden er 24 eller 18 uger.

Højskoleelever: »Man får håb af at handle og se andre gå med«

Både nye og gamle elever på Krogerup Højskole synes, at et klimafag er en længe ventet nødvendighed.

SILJA THØGERSEN

Både tidligere og kommende elever på Krogerup Højskole var mødt op til diskussionsmødet om skolens kommende klimafag, Jorden kalder. To tidligere elever ville ønske, at faget havde eksisteret, da de selv skulle vælge linje.

»Jeg var glad for at lære om fotografi på fotolinjen, men havde jeg kunnet vælge et klimafag, tror jeg, at jeg havde gjort det«, siger 24-årige Karoline Brix Andersson.

Hun havde brug for en pause fra uddannelsesræset, men den pause kunne sagtens have haft det lidt tunge klimaemne på dagsordenen.

»Det er ikke i Krogerups ånd at svælge i verdens ulykke. Det handler om handling og engagement. Jeg gik selv på Verden brænder, som jo heller ikke ligefrem er et opløftende navn til et fag, men det var så inspirerende og håbefuldt et forløb«, siger 23-årige Sofia Spacciante.

Hun tror, at de alvorlige politiske emner kommer på et godt tidspunkt for højskoleeleverne, som typisk står et særligt sted i livet mellem ungdomsuddannelsen og det store uddannelsesvalg.

»Så mange højskoleelever har lige været tæsket igennem et gymnasialt forløb, som bare handlede om at få gode karakterer og klare sig godt. Der kan det være svært føle, at man overhovedet kan noget eller synes noget om verden omkring en. Så jeg tror, mange har brug for at blive givet både tænkerum og handlerum«, siger Sofia Spacciante, som også påpeger at der er plads i højskoleskemaet til danseundervisning og keramik.

Få hænderne i jorden

Caroline Nørager har allerede tilmeldt sig Jorden kalder til efteråret. Hun læser lige nu kommunikation og psykologi på Roskilde Universitet, men tager en pause for at blive klogere på klimaudfordringerne.

»Jeg synes, at jeg ved og forstår så lidt om det absolut vigtigste emne lige nu, og det er frustrerende. Så selv om klimaet måske er noget lidt andet end det, jeg studerer til dagligt, giver det enormt god mening for mig at tage tid ud til at forstå det«, siger Caroline Nørager.

Hun vil gerne kunne tage sine klimafrustrationer et sted hen, hvor hun kan gøre en aktiv forskel, når hun først er blevet klogere på problematikken, fortæller hun:

»Men lige nu glæder jeg mig bare til at have hænderne i noget jord og passe nogle planter og blive klogere sammen med nogle andre«.

silja.thogersen@pol.dk

Musical
Skuespil
Iscenesættelse
Manuskript
Scenografi
Lys- og lyddesign
Soloundervisning
HF- enkeltfag
Bæredygtighed
Følg dit talent
Start august 2019
HØJSKOLEN
SNOGHØJ
snoghoj.dk

Nogle højskoler flyver stadig - men bare rolig,

Kan man tillade sig at flyve på studietur og samtidig gå ind for bæredygtig omstilling? Ja, mener Foreningen af Folkehøjskoler i Danmark, som måske har løsningen: Klimakompensering.

MIE HAUGAARD

Ikke alle højskoler har droppet de klimabelastende flyrejser til smukke destinationer rundtom i verden – heller ikke de, der er meldt ind i Foreningen af Folkehøjskoler i Danmarks BæredygtighedsNetværk og dermed arbejder aktivt med bæredygtig omstilling. Nogle mener nemlig, at en rejse kan være nødvendig for at danne de unge og gøre dem bevidste om globale udfordringer som fattigdom og klimaforandringer.

Og det kan skabe et dilemma. For hvordan kan højskolerne lære deres elever at leve og tænke bæredygtigt, samtidig med at de benytter den mest klimabelastende transportform i højskoleregi, der sætter et massivt CO_2-aftryk og dermed er med til at øge drivhuseffekten?

Foreningen af Folkehøjskoler i Danmark (FFD) fandt frem til én mulig løsning ved et bestyrelsesmøde sidste torsdag. Her godkendte og lancerede de et tiltag kaldet Højskoleskoven, som er en pulje, hvor højskoler og deres elever frivilligt kan indbetale et beløb, der svarer til det CO_2-aftryk, som studierejsen med fly har skabt.

»Mange højskoler spørger til klimakompensation, så interessen for handling er der. Og med puljen vil vi gerne give et tilbud til samvittigheden til de højskoler og elever, der gerne vil gøre noget for klimaet, samtidig med at de vil rejse til vigtige og gode destinationer«, siger Johannes Schønau, bæredygtighedskonsulent i Folkehøjskolernes Forening og koordinator for Højskolernes Bæredygtighedsudvalg med 11 repræsentanter fra 11 forskellige højskoler, der kom op med ideen til Højskoleskoven.

> **Med puljen vil vi gerne give et tilbud til samvittigheden**
>
> Johannes Schønau, FFD

Lavpraktisk betyder det for højskolerne og eleverne, at de betaler lidt mere for deres flybilletter, men de penge bliver så investeret i et projekt, der omvendt flyrejsen har et positivt aftryk på klimaet. Ved indbetalingen får højskoleungdommen nemlig mulighed for at klimakompensere, mens de støtter et konkret projekt i Danmark, som bliver højskolernes helt eget – puljen går nemlig ubeskåret til dansk skov, som vil være ejet af højskolerne selv.

»Puljen er skabt for at sætte endnu mere fokus på bæredygtighed. Og for at få opfyldt drømmen om at få et stykke uberørt natur i Danmark, som kan bruges som et undervisningslokale for højskoleeleverne. Så kan vi tale om biodiversitet og mangfoldighed i naturen«, siger Johannes Schønau.

Det er ikke fast besluttet, hvad puljen specifikt skal bruges til i den danske natur, men det foreslås, at det kan være opkøb af landbrugsjord med henblik på naturlig skovrejsning eller opkøb af skov med henblik på bevarelse og omlægning til naturskov. Alt afhænger af puljens størrelse. FFD vil se på, hvilke muligheder der foreligger med grundig vejledning fra organisationen Verdens Skove. Puljen finansieres desuden af indtalinger i forbindelse med FFD's flyrejser i arbejdsmedfør.

Ved indbetaling forpligter højskolerne sig på at oplyse elever, der rejser med fly, om de klimamæssige udfordringer, det medfører. Formatet er frit – en morgensamling, undervisning eller oplæg

de betaler aflad for deres klimasynder

Originalfoto: Andrei Panfiloiu
Illustration: Marcus Grønbech

fra eksperter på området er en mulighed, der kan give en forståelse og overvejelser fra eleverne om problematikken ved flytrafik.

Eleverne forventer bæredygtighed

Syv højskoler har allerede handlet på klimaudfordringerne ved flyrejser ved helt at droppe transportformen på deres studieturer. Men det er ikke en mulighed for Brenderup Højskole, som varemærker sig selv på at være en højskole, hvor eleverne kan opleve det internationale kulturmøde. Seks højskoleelever er lige hjemvendt til Brenderup Højskole efter en otteugers kulturudvekslingstur til Nepal, hvor de har været frivillige i en landsby, hvilket forstanderen i høj grad også mener handler om bæredygtighed.

»Vi har en del udenlandske elever, som rejser hertil med fly. Vi hedder jo Brenderup Højskole – Det internationale kulturmøde. Så vi er sat i verden for at lade unge mennesker fra hele kloden mødes for netop at diskutere bæredygtighed, og hvis man kommer langvejsfra, er man ofte nødt til at flyve hertil«, siger Ole Dedenroth, forstander på Brenderup Højskole.

Men i år skal eleverne også rundt i Danmark på en alternativ bæredygtig studietur, hvor de skal blaffe, køre i bus og sejle. Her skal de blandt andet besøge økolandsbyer på Sydfyn.

Det er ét af mange bæredygtige tiltag på Brenderup Højskole, hvor der undervises i blandt andet økologisk havebrug og permakultur. De samler skrald og spiser økologisk og har tre kødfri dage om ugen. Og desuden varmer de skolen op med et CO_2-neutralt pillefyr og har installeret solpaneler samt meget mere.

Så selv om Brenderup Højskole allerede er langt fremme, når det handler om bæredygtighed, er der stadig plads til forbedring. Derfor mener Ole Dedenroth også, at Højskoleskoven er en fremragende idé.

»Det vil vi ikke kun overveje – det vil vi rigtig gerne være med til. Alle ideer er rigtig gode, når det handler om klima. Og især for højskoler som vores, hvor vi tager klimaproblemet så alvorligt, at vi giver vores elever redskaber til, hvordan de kan undgå at skade klimaet. Så vi vil klart støtte op om projektet«, siger han og fortsætter:

»De bæredygtige tiltag er noget, som vores elever forventer og regner med. De unge, vi har lige nu, er enormt parate til at tage et ansvar og vil være med til at betale en pris en gang imellem, når det berører den hverdag, som de har«.

Flere højskoler er interesseret

Johannes Schønau arbejder ud over sit virke i FFD også som underviser på Egmont Højskolen, som på trods af medlemskab i FFD's BæredygtighedsNetværk stadig flyver til destinationer rundtom i verden på studietur. Han mener dog, at puljen Højskoleskoven er en åben mulighed for Egmont Højskolen:

»Som lærer vil jeg foreslå, at det er vejen at gå. Men der er forskellige måder at gøre det her på. Nogle højskoler vil måske vælge, at det er højskolerne selv, der går ind og indbetaler, og nogle vil vælge at lægge det oven i prisen på en studietur, mens nogle vil lade det være frivilligt for eleverne at klimakompensere og indbetale til Højskoleskoven«, siger han.

Hvis man som højskole ønsker at indbetale til puljen Højskoleskoven, skal man først og fremmest udregne, hvor stort et CO_2-aftryk flyrejsen skaber, og dermed hvor stort beløbet skal være for at klimakompensere. Concito, Danmarks grønne tænketank, anbefaler beregneren Atmosfair.de. Og herefter er det bare at indsætte pengene på Højskoleskovens konto. Puljens indestående vil løbende blive opdateret på FFD's hjemmeside, så det altid er synligt.

Projektet kører i første omgang over tre år, hvorefter det vil blive revurderet i januar 2022.

Mie.Haugaard@pol.dk

Læs om de højskoler, der vælger flyrejser fra på side 28

Højskole dropper flyveren og tager skib og tog til Rusland

»Vi er en moderne højskole, og selvfølgelig skal vi ikke flyve«, lyder det fra den nye Roskilde Festival Højskole.

PERRY MACLEOD JENSEN

Det er relativt normalt, at et længere højskoleophold også indebærer en studietur. Det gør opholdet på Roskilde Festivals nye højskole, der lige har budt velkommen til det første hold elever. Til maj skal de til Sankt Petersborg i Rusland. En by, der ligger lige godt 1.200 kilometer væk fra højskolens nye bygning i Roskilde.

Så det ville have været meget hurtigere og sikkert også lidt billigere, hvis højskolen tog ud til Kastrup Lufthavn, satte sig ind i en flyvemaskine, foretog en mellemlanding, og fire timer senere kunne træde ud af flyveren i Sankt Petersborgs lufthavn.

Men den tur kommer i stedet for til at tage flere dage. Først tager lærerne og eleverne toget til Stockholm. Så tager de natfærgen over Østersøen til Finland, og så tager de toget resten af vejen til Sankt Petersborg. For højskolen vil ikke flyve. Hverken på studieturen til maj, eller på fremtidige studieturer, fortæller Morten Grimstrup, der er lærer på skolen og har arrangeret studieturen.

»Vi kommer ikke til at flyve. Det er helt sikkert. Vi er en moderne højskole, så vi tænker moderne, og selvfølgelig skal vi ikke flyve«, siger Morten Grimstrup.

Det er vel meget billigere at flyve?

»Men det er altså ikke billigere for klimaet. Vi vil hellere betale med ekstra tid og penge for til gengæld at have en god samvittighed. Og når vi tager den her langsomme færge, sparer vi en overnatning. Udenfor normale rejsetider er der også togbilletter, som egentlig er ret billige. Vi kan også få en relativt god pris, når vi er en stor gruppe«, siger han.

Også en dannelsesrejse

Selv om rejsetiden bliver meget længere, når højskolen skal bevæge sig igennem den svenske, finske og russiske natur, har den besværlige tur også sine fordele og skaber nogle nye muligheder på studieturen.

Morten Grimstrup tror på, at der ligger et dannelsespotentiale for eleverne, når de skal rejse den lange vej. På den måde mærker eleverne nemlig, at de flytter sig fra et sted til et andet.

»Det mærker man altså ikke lige, når man lander i en lufthavn, der ligner enhver anden. Da jeg selv i forbindelse med mine egne studier rejste til Sydafrika og Mozambique, traf jeg mange naive europæere, som nærmeste ikke vidste, hvor de var landet. Man troppede bare op og betalte regningen, og nåede slet ikke at forholde sig til, hvor man faktisk var i verden«, siger Morten Grimstrup.

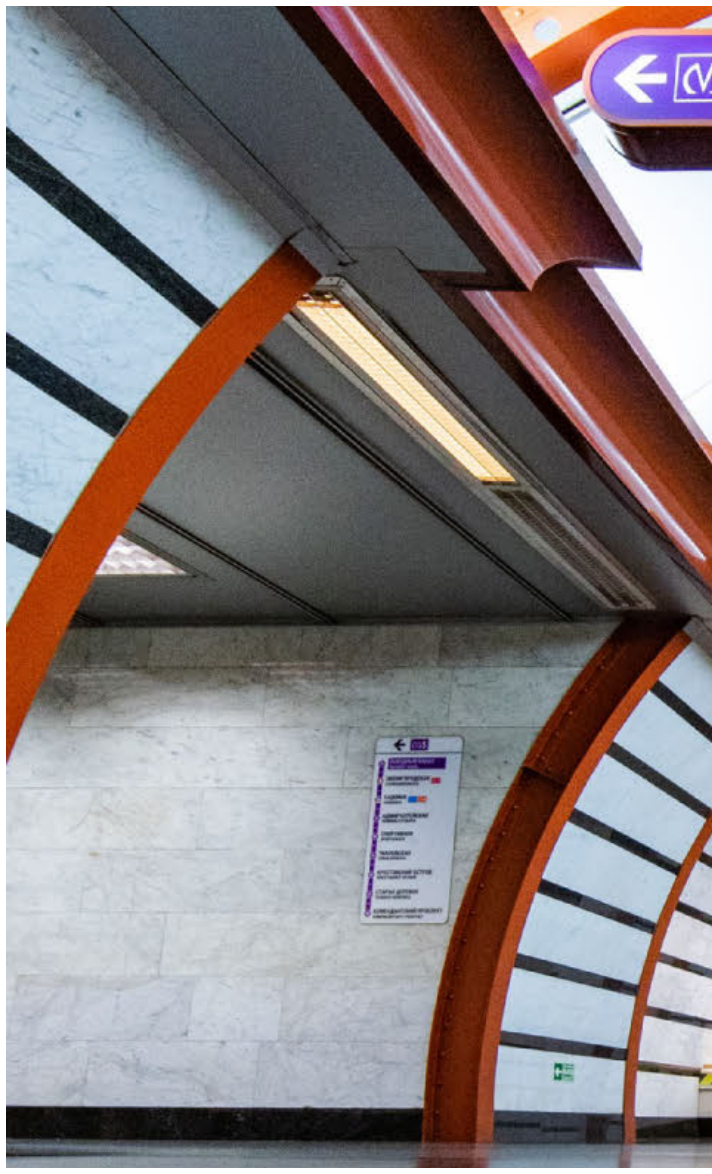

Krabbesholm Højskole

Kunst
Arkitektur
Design
Grafisk design
Litteratur

Drømmer du om at blive billedkunstner, arkitekt, designer, grafisk designer eller forfatter? Eller er du bare mest interesseret i at udvikle nye kreative sider af dig selv?
Alle er velkomne!
Du får mulighed for at prøve dig selv af i et intenst arbejdsfællesskab med døgnåbne værksteder.
Og for at opdage noget nyt og uset, som ikke fandtes, før du skabte det.

NATIONALPARK OUTDOOR RANGER

DET ULTIMATIVE OUTDOORKURSUS

JAGT, FISKERI OG VILDMARKSLIV - ER DET LIGE DIG?

Alle kan være med uanset forhåndskundskaber
- 12, 18 eller 24 uger med naturen i højsædet

Jagt
Vildmarksliv
Kajak
Fiskeri
Natur- og vildtpleje
Bushcraft
Sankning

Studietur til EN VILDMARK I UDLANDET - i juni 2019 til WASHINGTON STATE, USA

Hvis du er hurtig og beslutsom kan du nå:

12 uger fra nu for 1200 kr. om ugen alt incl. uden studietur
2 til 11 uger fra nu for 2500 kr. om ugen alt incl. uden studietur.

Vil du have studieturen til Washington St. med koster den 6000 kr. ekstra.

Er det for hurtigt er du mindst ligeså velkommen fra august 2019 og/eller fra januar 2020 til normal pris.

Og så er der mulighed for jagttegn eller at blive instruktør!

Se mere: www.kalohojskole.dk/kurser/outdoor-ranger eller kontakt Simon Astrup på tlf. 8637 1286 / 2942 5145

Højskolen på Kalø | Skovridervej 1 | 8410 Rønde
mail@kalohojskole.dk
86 37 12 86

AFSTED. Metrostation i Sankt Petersborg, som er destinationen for Roskilde Festival Højskoles studietur. Foto: Max Libertine/Unsplash

Under turen vil holdet gøre et ophold, når de kommer til Helsinki, for »at lade op i det finske forår og få os et skud natur«, står der på højskolens hjemmeside. Herefter fortsætter turen mod storbystemningen i Sankt Petersborg. Højskolelæreren tror, at den langsomme rejseform vil tvinge folk til at kigge ud af vinduet, og se at verden ændrer sig, mens man bevæger sig mod sin destination.

»Man kan se, at der er andre naturformer, samt andre måder at bygge og leve på, når man sidder i et tog på vej op gennem Sverige og ser landskabet skifte, eller når man sejler ud gennem den svenske Skærgård«.

perry.jensen@pol.dk

FAKTA

De flyver ikke

Vestjyllands Højskole kører bus.
Den Skandinaviske Designhøjskole kører med bus til Amsterdam i efteråret og med bus til Berlin i foråret.
Uldum Højskoles to årlige studieture til Norge og Belgien foregår med bus.
Roskilde Festival Højskole rejser i foråret med tog og færge til Sverige, Finland og Sankt Petersborg.
Højskolen for Bevidsthedsudvikling har som udgangspunkt ikke studieture.
Jyderup Højskole arrangerer udelukkende studieture i Danmark.
Ry Højskole rejser med bus og på interrail på sine studieture.

Den Skandinaviske Designhøjskole

DSDH

Velkommen –
Se verden med nye øjne.
På Den Skandinaviske Designhøjskole er du konstant i risikozonen for at lære nyt. Hver dag. Hele ugen. Vi åbner dig for verden, og løfter dig til nye højder – personligt, socialt og kreativt.

Læs, se og hør mere på dsdh.dk, vores facebook og instagram.

Fire linjer

Møbel, Rum & Produktdesign
Mode & Tekstil
Arkitektur & Bydesign
Visuel Kommunikation

Lad nu være med at blande jer, forældre!

Eleverne skal selv styre deres skolevalg og dagligdag, mener højskolernes sekretariat. Alligevel oplever organisationen, at flere og flere forældre blander sig, når de unge vælger skole.

PERRY MACLEOD JENSEN

Det er egentlig meningen, at når man beslutter sig for at tage væk i flere måneder og bo på en højskole, så skal man gøre det alene. I hvert fald uden at mor og far ånder en i nakken.

Alligevel må højskolerne en gang imellem minde de unges forældre om, at det altså ikke er dem, der går på skolen. Det fortæller Ole Buch Rahbek, der er souschef i højskolernes landsdækkende sekretariat, Højskolernes Hus.

Han snakker næsten dagligt med forstandere og lærere på skolerne, og han bider mærke i, at folkene ude på skolerne snakker mere og mere om forældrenes indblanding. Det gælder blandt andet, når de unge skal vælge, hvilken skole de vil gå på og møder op til en rundvisning.

»Der er flere højskoler, hvor man beder forældre om at blive på læreværelset og drikke en kop kaffe, mens eleverne bliver vist rundt. Ellers kan det være, at forældrene stiller alle spørgsmålene«, siger Ole Buch Rahbek og fortsætter:

»Essensen er, at man skal lade unge være unge. På en højskole vil vi gerne være med til at skabe myndige og selvstændige borgere, og en del af den proces er at gøre sig fri af sine forældre«.

Ole Buch Rahbek understreger, at de fleste forældre sagtens kan lade deres børn være alene på højskole og klare sig selv. Der er heller ikke nogle tal, der bekræfter tendensen, men:

»Når forstandere og lærere tager det her op som et diskussionsemne, når vi mødes, er det, fordi der sker noget«, siger Ole Buch Rahbek.

På Testrup Højskole kan forstander Simon Axø godt genkende tendensen og fortæller, at forældrene gerne vil med på rundvisning. Sådan var det ikke tidligere. I dag vil forældrene også gerne tale med ham, så de selv kan kvalitetstjekke, at skolen lever op til sit renommé.

»Det nye er, at det synes de unge er okay. De synes måske, at det er vanskeligt at stille de rigtige spørgsmål, og så har de en alliancepartner i deres forældre«, siger forstanderen. Han frygter, at forældrene vil påvirke, hvilken højskole deres børn skal vælge. Det bør nemlig være børnenes egen beslutning.

»Det er problem, hvis forældrene bliver medskabere af børnenes ønsker og behov. Så har vi et clash i forhold til, at vi forestiller os, de er i gang med en selvstændiggørelse. Det fastholder deres barn i en barnlig rolle og ikke en voksenrolle. Jeg er sikker på, at hvis vi havde et forældreintra på højskolen, så vil det være sindssygt populært«, siger Simon Axø.

Forældre ringer

På Testrup var der for nogle år siden en mor, som ringede og brokkede sig over, at der ikke var et sted indendørs, hvor hendes datter kunne ryge. Moderen mente, at hendes datter ville blive syg, når hun skulle gå udenfor og ryge.

»Vores svar var, at man også kan blive syg af at ryge. Det er absurd, når en forælder bakker så meget op om sin datters rygning, at hun siger, at det er sundhedsskadeligt at ryge udenfor«, siger Simon Axø og understreger, at det her er et enkeltstående, ekstremt tilfælde.

Men det er ikke unormalt, at eleverne ringer hjem og fortæller deres forældre om, hvad der sker på skolen, og så ringer forældrene nogle gange tilbage til skolen, fortæller han.

»Hvorfor synes de unge, at det er fedt ikke at blive betragtet som voksne? Det er da mærkeligt. Man er på vej til at blive herre i eget hus, men er på samme tid så tæt knyttet til forældrene. Problemet er, at det kan forhale og forhindre selvstændiggørelsesprocessen«, siger forstanderen.

Nogle forældre tror stadig, at de uden videre kan få statusopdateringer om børnenes liv på skolen, fortæller han.

»De tror, at jeg uden videre kan opdatere og oplyse dem om deres børns liv, uden den unge selv har givet tilladelse. For det første vil jeg ikke. For det andet må jeg heller ikke. Eleverne er voksne mennesker, der har samme rettigheder omkring privatlivets fred som alle os andre«, siger Simon Axø.

Når forældrene ringer, opfordrer souschef i Højskolernes Hus, Ole Buch Rahbek, højskolerne til at sige, at det er dejligt, at de viser opbakning til deres børn. Men også at sige til dem, at de ikke behøver at vide alt om, hvad deres børn laver.

»Hvis de ringer og spørger, hvor deres børn er henne, opfordrer vi til, at forældrene lader de unge være lidt i fred, og det er der også god opbakning til blandt forældrene«, siger Ole Buch Rahbek.

perry.jensen@pol.dk

VOKSEN?
»Jeg er sikker på, at hvis vi havde et forældreintra på højskolen, så vil det være sindssygt populært«, siger forstander på Testrup Højskole, Simon Axø, som ofte oplever overinvolverede forældre. Arkivfoto fra Krogerup Højskole: Louise Herrche Serup

KURSUSKATALOG 2019

BESTIL KATALOGET 97 89 10 11 I DAG!

Velkommen

Til samskabelse, samvær, oplivelse og oplysning i unikke vestjyske rammer

Til højskole der appellerer til hjerte & hånd, til hånd & fod.

Udpluk fra endnu ledige forårs- og sommer-ugekurser i 2019

20.03 - 26.03.19	Vestkysten og Limfjorden - fortællinger og ekskursioner
27.03 - 02.04.19	Europa efter Brexit - rundt om Europa i 2019
27.03 - 02.04.19	Skønne Vestjylland - limfjordsland og Vesterhav
08.05 - 14.05.19	Vestkystekspeditioner - historie og steder
08.05 - 14.05.19	På cykel mellem himmel og hav, 35-50km
15.05 - 21.05.19	Kreativt værksted - tekstil
15.05 - 21.05.19	Forårsvandringer - over stok og sten, 14-16 km/dag
15.05 - 21.05.19	Operaens verden - Lotte Heise, Puccini og Hamburg
05.06 - 11.06.19	Sommerhøjskole - Skønne Vestjylland, sansning og refleksion
19.06 - 25.06.19	Tre jyske tenorer - Jeppe, Johannes og Thøger
03.07 - 09.07.19	Smag på Vestjylland - en højskolemundfuld af smagsoplevelser
03.07 - 09.07.19	Akrylmaling - magi med farver og pensler
10.07 - 16.07.19	Korstævne - syng i kor i Vestjylland
2019s rejse:	Luksusvandreture, Østrig - bjergtagende Kaprun, 12-18 km/dag

14-dagskurser i 2019

Vi tilbyder i 2019 14-dagskurser, som næsten alle indeholder valgfag. På disse længere kurser kan I gennem valgfagene få en ekstra fordybelse i vores vestjyske natur og kultur.

Vi besøger bl.a. Kunst- og Kulturcentret Tuskær ved Fjaltring for at få Vesterhavet som baggrundstæppe for foredrag, diskussion og oplevelser.

Vi tilbyder følgende valgfag: Vandreture, Stemmeværksted, Danmarkshistorie, Litteratur, Mental sundhed, Raku, Maleri, Musicals, Musik, Lyrikværksted, Skriveværksted, Eksistens, Folkemusik, Glas, Cykelture, Vestkysten, Verdenshistorie, Kunsthistorie, Medborgerskab, Strik, Kernelæder, Broderi, Stoftryk samt mere!

Bestil katalog:
skriv til os på kontor@seniorhoejskolen.dk eller ring 97 89 10 11

SENIORHØJSKOLEN
NØRRE NISSUM
www.seniorhoejskolen.dk

Højskolerne

Vind 20.000 kr. til et højskolekursus

Besøg en højskole - HøjskolernesDag.dk /sms HDAG til 1272

"Jeg troede, jeg skulle være lærer."

Tina Müller, sportsjournalist

"For mig blev omvejen den rigtige retning."

Kristian Gintberg, tv-vært

"Jeg tvivlede på, om jeg kunne leve af min drøm."

Barbara Moleko, sanger

Find det, du er god til

hojskolerne.dk

Sms: 0,- + alm. sms-takst. Højskolernes Hus, Nytorv 7, 1450 Kbh. K., tlf. 33 36 40 40